

реалізації від стану економіки і ресурсів. Водночас соціальні права є юридичними правами, що вимагає від держав докладання всіх зусиль для їх забезпечення та захисту.

Література:

1. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України: Навч. посібник - К.: Знання, 2005 – 615с.
2. Иваненко В.А., Иваненко В.С. Социальные права человека и социальные обязанности государства - Санкт-Петербург: Издательство «Юридический центр Пресс», 2003. - 404с.
3. Рабінович П., Панкевич О. Соціальне право: деякі питання загальної теорії // Право України, 2003, № 1 – С.104-107.
4. Юридична енциклопедія. Шемшученко Ю.С. (голова редколегії) – К., Вид. «Українська енциклопедія» ім. М.П.Бажана, 2003 – у 6-и томах – Т.5.
5. Koch I.E. Economic, Social and Cultural Rights as Components in Civil and Political Rights: a Hermeneutic Perspective / The International Journal of Human Rights, Vol.10, №4, , December 2006 – P.405-430.
6. Steiner H.J. International Protection of Human Rights / International Law. Ed. by Malcolm D. Evans. First Edition. Oxford University Press, 2003 – 841p.

ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Бойко Юлія Вікторівна

аспірантка кафедри конституційного права України Маріупольського державного гуманітарного університету

У кінці 90-х років ХХ ст. в Україні розпочалися засновані на Конституції 1996 р. державно-правові перетворення, які торкнулися багатьох сфер державного та суспільного життя. Важливим елементом таких перетворень стала муніципальна реформа, мета якої полягає у створенні повноцінного місцевого самоврядування, що є важливою ознакою демократичної правової держави.

Напрямок розвитку місцевого самоврядування в Україні визначений курсом на інтеграцію України в Європу, основні параметри якого визначені Указами Президента України від 11.06.98 р. «Про затвердження Стратегії інтеграції України до ЄС» [1], від 14.09.2000 р. «Про програму інтеграції України до ЄС» [2], Постановою Верховної Ради України від

17.01.02р. «Про рекомендації за підсумками парламентських слухань з питань реалізації державної політики інтеграції України до ЄС» [3, Ст.22].

У науковій літературі України з цього приводу неодноразово наголошувалося, що «політика місцевого і регіонального розвитку має базуватися на загально визнаних європейських стандартах і засадах: децентралізації державного управління, деконцентрації владних повноважень, партнерства і кооперації зусиль місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, концентрації і раціонального використання ресурсного забезпечення, субсидіарності щодо надання державних і громадських послуг населенню» [6, с.277].

Це зумовлює необхідність гармонізації законодавства України із законодавством країн – членів ЄС, на чому наголошується в конституційно-правовій літературі [4, с.131], а також реалізації в Україні принципів, вироблених практикою функціонування місцевого самоврядування в цих державах. Ці принципи у найповнішому вигляді знайшли своє відображення в Європейській хартії місцевого самоврядування, проблеми реалізації норм якої в Україні виникли відразу ж після ратифікації її Верховною Радою України.

Успішне проведення реформи місцевого самоврядування в Україні неможливе без вивчення багатого досвіду муніципальних реформ зарубіжних країн. За даних умов особливої актуальності набуває дослідження конституційно-правових основ територіального устрою і територіального самоврядування, а також історичного досвіду муніципальної реформи Республіки Польща - країни, що мала багато спільного з Україною як у далекому минулому, так і в епоху існування соціалістичного табору.

На сучасному етапі розвитку Україна та Польща також мають низку спільних рис: геополітичне становище, чисельність населення, конституційно-правові характеристики. Щодо останніх Польща і Україна є майже аналогічними за формою правління, державним устроєм і політичним режимом, проте Польща випереджає Україну за рівнем соціально-економічного розвитку і темпами здійснення демократичних перетворень. Про успішність останніх свідчить не лише внутрішня політична стабільність, ріст добробуту населення, але й посилення позицій Польщі на міжнародній арені: Республіка Польща однією з перших східноєвропейських країн була прийнята до Ради Європи та Євросоюзу. Про важливість взаємин між Польщею і Україною говорить і той факт, що 2004 р. проголошено роком Польщі в Україні. За цей період український народ мав можливість не тільки познайомитись із культурним надбанням держави-сусіда, але й встановити стратегічне партнерство в галузі економічних і політичних перетворень (прикладом може бути проведення в Ялті сьомого економічного форуму тощо).

Проблема реалізації європейських принципів місцевого самоврядування в Україні є досить складною та глибокою і не може бути вирішена у сфері виключно самого місцевого самоврядування. Так, проголосивши в Конституції такі принципи основ конституційного ладу як народовладдя і визнання та гарантування місцевого самоврядування, на основі яких сформувалася система конституційно-правових засад місцевого самоврядування, Україна задекларувала перехід до побудови якісно нових відносин владарювання. Мова йде про перебудову відносин влади і управління на основі застосування нових для України підходів, які ґрунтуються на демократичній традиції країн Західної Європи. Та реально впровадити в життя ці принципи поки ще не вдалося.

Поки що рано говорити і про реалізацію в Україні принципу фінансової автономності місцевого самоврядування (принцип закріплений в статті 9 Європейської хартії місцевого самоврядування). Зокрема, ще не вдалося забезпечити дотримання вимог частини 2 статті 9 Хартії щодо необхідності забезпечення відповідності обсягу фінансових ресурсів місцевих властей функціям місцевого самоврядування (за розрахунками фахівців органів місцевого самоврядування, вони профінансовані на 20-30 %) та щодо необхідності формування частини фінансових ресурсів місцевих властей за рахунок місцевих податків та зборів (частка останніх у доходній частині місцевих бюджетів настільки мізерна, що не може суттєво впливати на їх стабільність).

Як свідчить практика (наприклад, дострокове припинення повноважень міських голів у містах Василькові, Миргороді, Сумах, Мукачевому), існують певні проблеми в Україні і щодо забезпечення реалізації принципу правового захисту місцевого самоврядування (стаття 11 Європейської хартії місцевого самоврядування). Зокрема, ще не створено системи адміністративної юстиції, процедура звернення до суду за захистом прав та інтересів місцевого самоврядування потребує відповідної конкретизації, на практиці ще не забезпечено самостійності судової гілки влади.[5]

Очевидно, ці проблеми є наслідком кризових явищ щодо соціально-політичної, фінансово-економічної, конституційно-правової сфер організації суспільства та держави.

Тому серед загальних проблем становлення і розвитку місцевого самоврядування можна виділити:

1. конституційно-правові;
2. соціально-політичні;
3. фінансово-економічні.

Кінцевим результатом розв'язання соціально-політичних проблем місцевого самоврядування має стати розбудова справжньої, повноцінної

європейської моделі місцевого самоврядування, проведення цілеспрямованої державної регіональної, муніципальної політики. Найгострішими проблемами подальшого розвитку місцевого самоврядування є фінансово-економічні.

А саме:

1. Створення дієвої системи місцевих фінансів.
2. Вдосконалення міжбюджетних відносин.
3. Розвиток різних форм комунальної власності.
4. Вдосконалення податкової бази місцевого самоврядування.
5. Розв'язання проблем у сфері земельних відносин.
6. Ресурсне забезпечення розвитку територіальних громад.
7. Проблеми щодо реформування житлово-комунального господарства.

Вирішення означених та інших питань розвитку місцевого самоврядування потребує ґрунтовних наукових досліджень, розробки концептуальних засад програмного бачення стратегії поступу місцевого самоврядування в Україні.

Література:

1. Указ Президента України від 11.06.98 р. №615/98 «Про затвердження Стратегії інтеграції України до ЄС» // Урядовий кур'єр. – 1998. – 4 лип.
2. Указ Президента України від 14.09.2000р. №1072/2000 «Про програму інтеграції України до ЄС» // Урядовий кур'єр. – 2000. – 6 жовт.
3. Постанова Верховної Ради України від 17.01.02р. №2999-III «Про рекомендації за підсумками парламентських слухань з питань реалізації державної політики інтеграції України до ЄС» // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №3. – Ст.22.
4. Журавський В.С. Концепція гармонізації законодавства України із законодавством держав – членів ЄС // Правова держава: Щорічник наукових праць Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Вип.13. – К., 2002. – 584с. – С.131-135.
5. Лаврик В. Б. Проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні <http://hds.org.ua/press/ua/55.php>
6. Пухтинський М., Толстоухов А. Нова парадигма місцевого і регіонального розвитку // Муніципальний рух: новий етап розвитку. Матеріали VII Всеукраїнських муніципальних слухань «Муніципальний рух в Україні – 10 років розвитку» (6 – 8 вересня 2001 р., м. Бердянськ). – К.: Логос, 2002. – С.271-285.

Міжнародні науково-практичні інтернет-конференції за різними юридичними напрямками

Сучасна юридична наукова думка

Частина I

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.lex-line.com.ua

9 грудня 2008 р.

УКРАЇНА
Тернопіль
2008

Сучасна юридична наукова думка: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції.-Тернопіль, 2008.

В роботі зібрані кращі доповіді з юридичних питань, які оприлюднені на інтернет-сторінці www.lex-line.com.ua.

Адреса оргкомітету:
46010, м. Тернопіль, а/с 1079
тел. 80979074970
E-mail: confer@ua.fm

Оргкомітет міжнародної науково-практичної інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язкове.

ЗМІСТ

Частина I

Теорія та історія держави і права. Історія політичних і правових вчень. Філософія права

Зінченко Юлія Олегівна ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ ЯК НЕОБХІДНОЇ СКЛАДОВОЇ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА.....3

Міма Ірина Володимирівна ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕЛІГІЙНОЇ СИСТЕМА ЯК ПРАВОВОЇ КАТЕГОРІЇ.....6

Семеній Юлія Олександрівна МЕТОДИ ПРАВОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....10

Тімочко Олена Юріївна ПРОБЛЕМА СИСТЕМНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ У НАУЦІ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА.....12

Конституційне право. Міжнародне право

Бик Тарас Ігорович ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ІНДИВІДА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....15

Бойко Юлія Вікторівна ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....17

Вавасова Катерина Вікторівна ІНТЕРПОЛ ЯК ОСНОВНА ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА У БОРОТЬБІ ІЗ МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ.....21

Головко-Гавришева Оксана Ігорівна, Канагіна Любов Ігорівна ПРАВОВИЙ ЗМІСТ МЕТОДУ ВІДКРИТОЇ КООРДИНАЦІЇ ЯК ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....22